

Projektet Bokstunden

Logoped Angelica Collin
Förskollärare Anna Nordin

Brage språkförskola

Danderyds Sjukhus – I TRYGGA, SÄKRA HÄNDER

Hur föddes projektet?

Initiala tankar:

Hur får vi vårdnadshavare mer delaktiga i barnens språkutveckling?

Hur hjälper vi vårdnadshavare att följa rådet "läs böcker hemma"?

Hur ger vi vårdnadshavare verktyg som de kan ha nytta av på lång sikt?

Svaret:

Projektet Bokstunden

Danderyds Sjukhus – I TRYGGA, SÄKRA HÄNDER

Syfte och fokus

- Varför läsning?

Läsning och böcker har en positiv inverkan på språkutvecklingen (ordförråd, språkförståelse, berättarförmåga). Läsning utvecklar också fantasi, föreställningsförmåga, förmågan att uttrycka tankar och nya upplevelser samt socialt samspel.

- Projektet kallas för bokstunden för att fokus är att läsa **med** barnet och inte **för** barnet.
- Vi fokuserar på att ge vårdnadshavarna praktiska råd kring hur de kan stärka barns språkliga förmåga genom gemensamma bokstunder och samtal utifrån böcker.

PACT – parents and children together

- Metod för att utveckla barns språkliga förmåga med hjälp av högläsning och samtal utifrån böcker
- Grundas på forskning om hur föräldrar kan stimulera sina barns språkutveckling
- Låter barnet träna på att återberätta vad som händer i böckerna
- Målgrupp - barn i yngre förskoleåldern med sen språkutveckling/språkstörning
- Baseras på en studie från Storbritannien 2017 som visade att barn som fick träningen uppnådde en signifikant större positiv skillnad i språktester (benämningsförmåga, ordförståelse och satsförståelse) än barn som inte fick träningen
- Effekten på språkliga förmågor var störst hos de barn som hade de svagaste språkförmågorna före behandlingen

Källa: Burgoyne, K., Gardner, R., Whiteley, H., Snowling, M. J., and Hulme, C. (2018). Evaluation of a parent-delivered early language enrichment programme: evidence from a randomised controlled trial. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 59(5), 545–555.
<https://doi.org/10.1111/jcpp.12819>

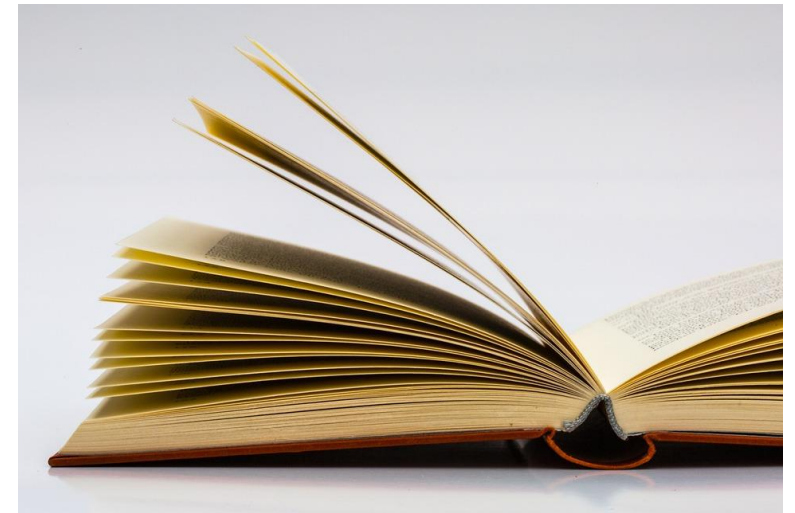
Danderyds Sjukhus – I TRYGGA, SÄKRA HÄNDER

 Vi är en del av Region Stockholm

Upplägg

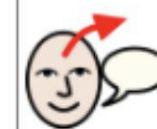
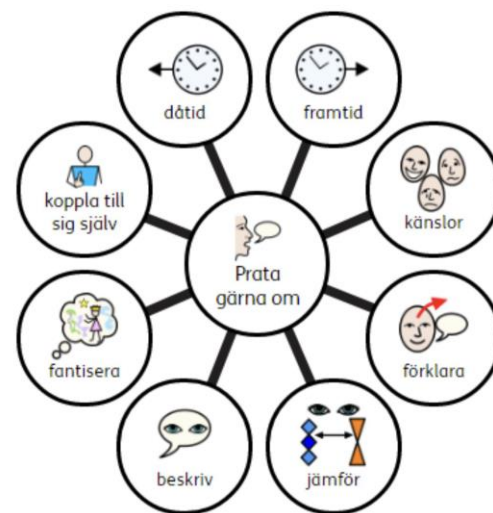
- Projektet pågick under hela läsåret
- Oktober:
 - Uppstartsmöte
 - På Brage språkförskola går 16 barn. Vi valde att alla familjer skulle delta
 - De vårdnadshavare som inte kunde delta fick en individuell genomgång
 - Alla familjer fick samma färdiga bokstundspaket
- December- januari:
 - Utvärderingsblankett
 - Böcker samlas in
 - Lämnar ut språktågsbiljett samt en kortfattad lista på användbara strategier
- Maj:
 - Uppföljningsmöte
 - Nytt bokstundspaket med en annan bok lämnas ut
- Juni:
 - Böcker samlas in

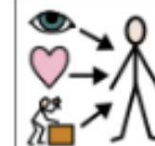
Uppstartsmöte

- Vårdnadshavarna får information om fördelarna med läsning och vad forskningen säger.
- Vi berättar hur projektet kommer att se ut under året.
- Vi beskriver olika strategier som används vid dialogiskt läsande.
- Bokstundspaketet delas ut och vårdnadshavarna gör en egen planering

Läsa tillsammans - prata gärna om

Förklara gör kopplingar mellan händelser, orsak och verkan. Fråga och besvara

Erfarenheter, har jag varit med om det? Har jag läst det i någon annan text.

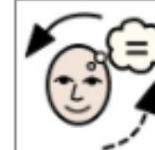
Känslor, att prata om känslor hos karaktärer i berättelsen hjälper att förstå andras perspektiv.

Utvärdera! Beslut som togs i berättelsen var de bra eller mindre bra, vad blir konsekvenserna?

Förutsäga, vad händer sedan i berättelsen?

Problemlösning, tänk ut fiffiga nya lösningar på problem i berättelsen.

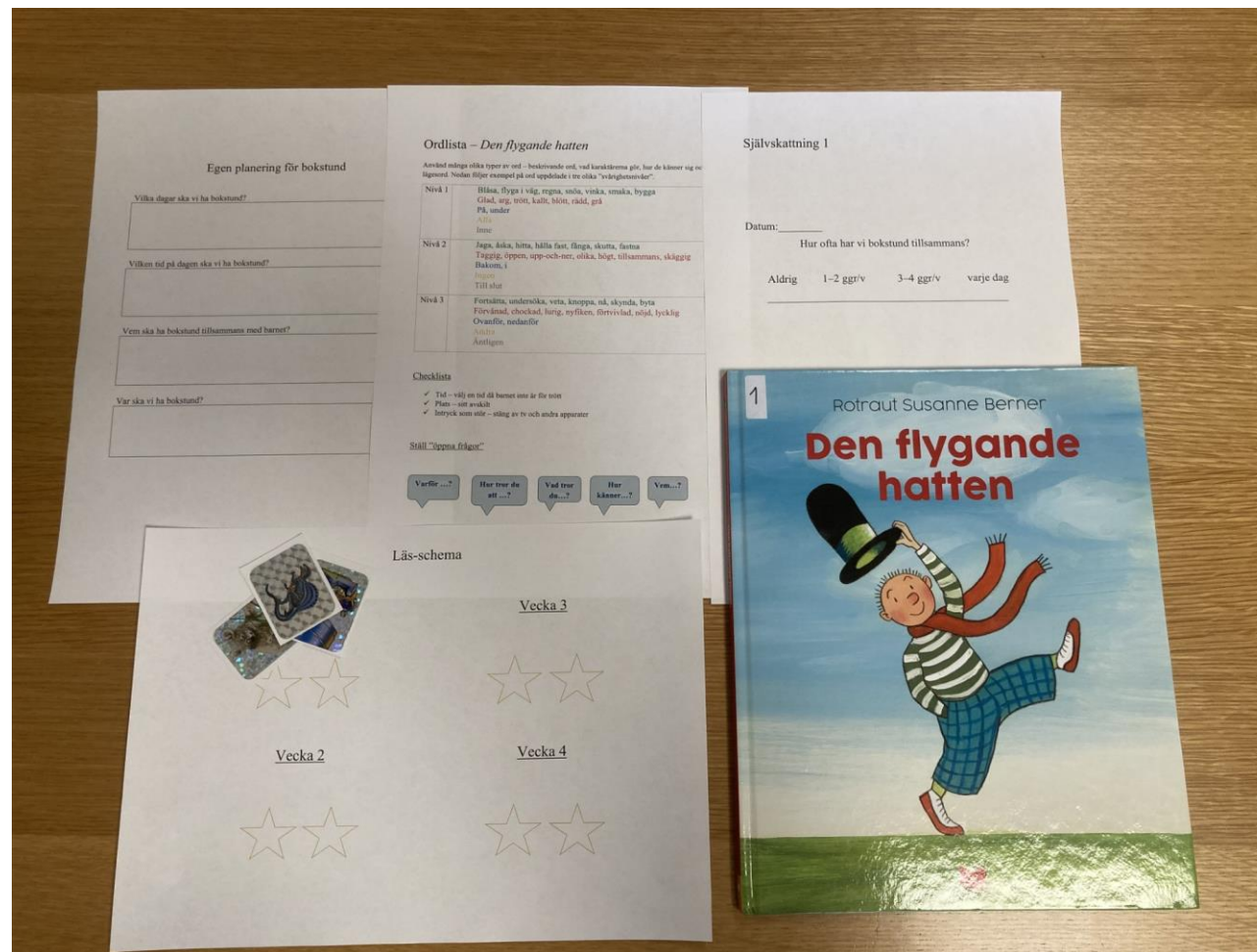

Låtsas vara karaktären för att förstå dennes erfarenheter och drivkrafter. rollskriv!

Bokstundspaketet

- Ordlös bok
- Egen planering
- Läs-schema och klistermärken
- Självsfattning
- Ordlista, strategier, tips (tid, plats, intryck som stör), öppna frågor

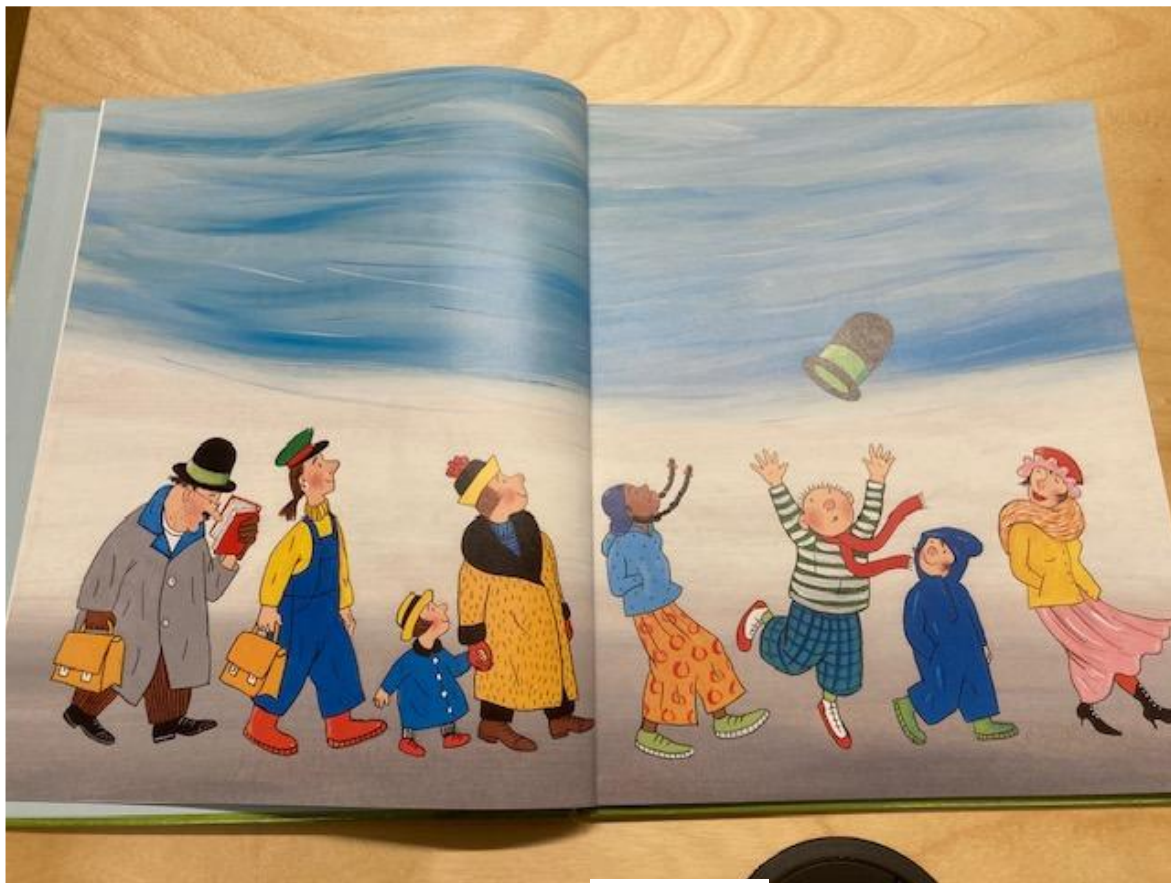
Boken

- Bok utan text
- Hitta den röda tråden
- Ordförråd
- Stimulera berättarförmåga
- Se samband och orsak-verkan

Boken

Danderyds Sjukhus – I TRYGGA, SÄKRA HÄNDER

Vi är en del av Region Stockholm

Boken

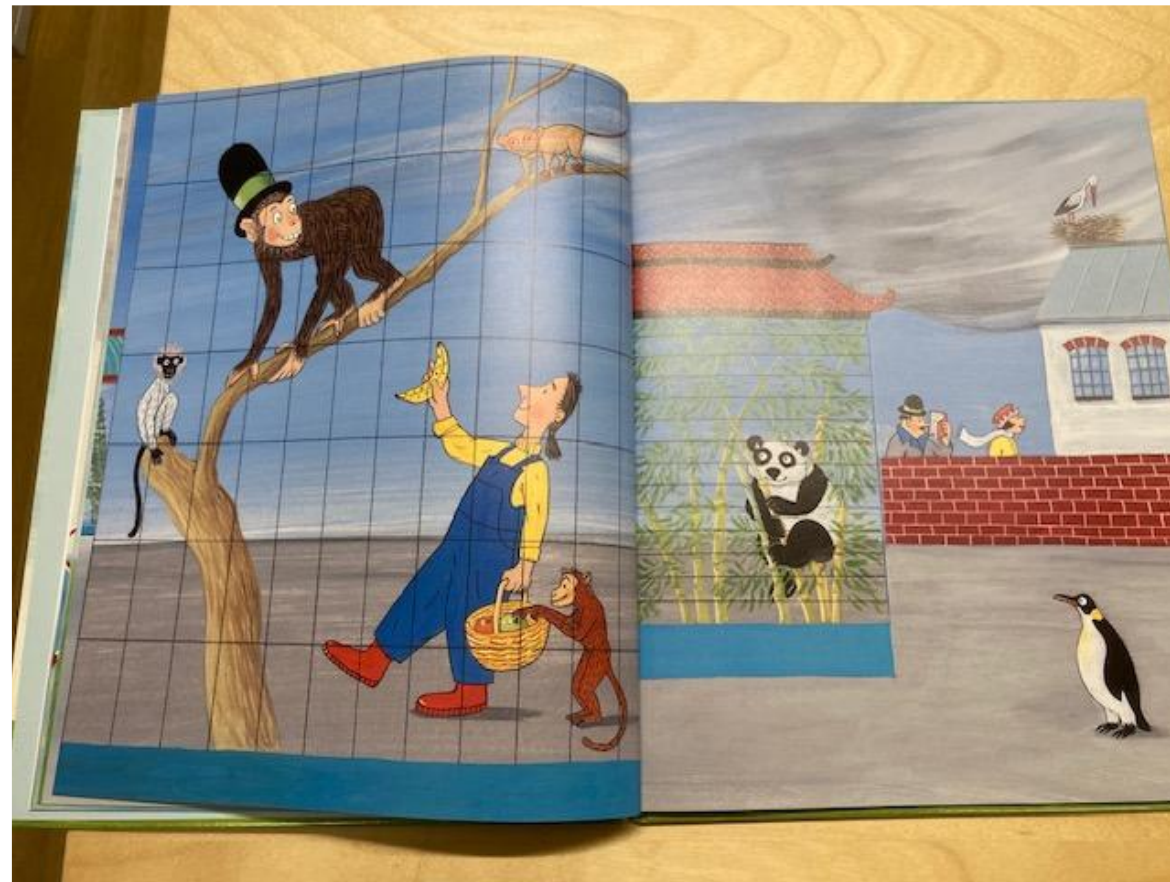
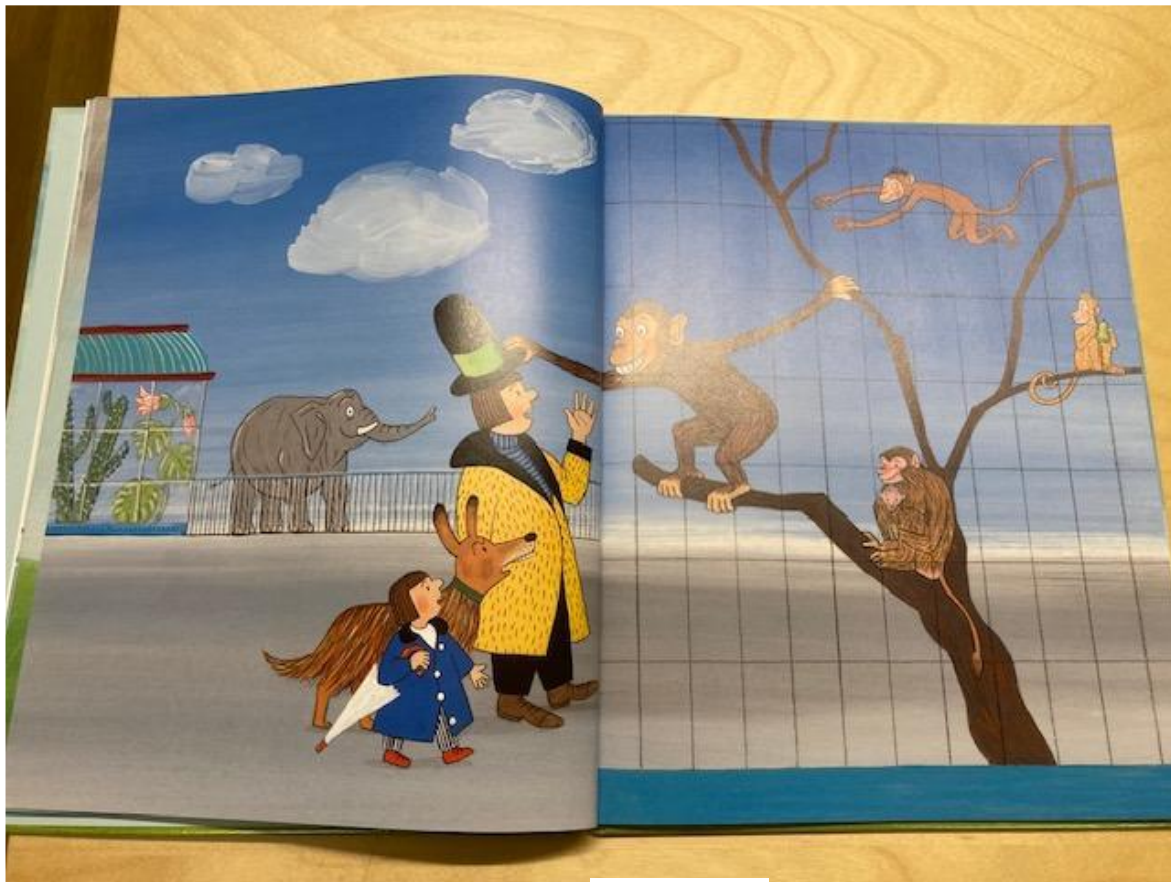

Danderyds Sjukhus – I TRYGGA, SÄKRA HÄNDER

Vi är en del av Region Stockholm

Boken

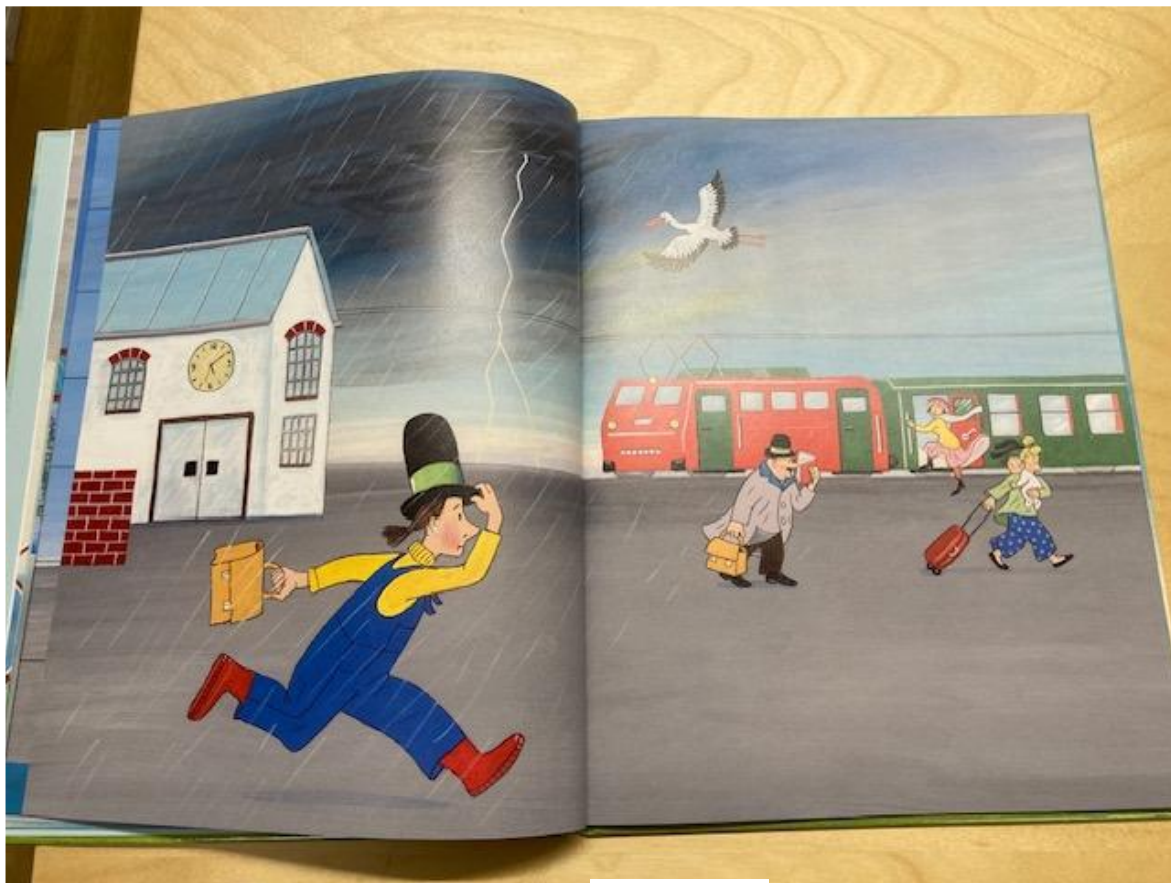

Danderyds Sjukhus – I TRYGGA, SÄKRA HÄNDER

Vi är en del av Region Stockholm

Boken

Danderyds Sjukhus – I TRYGGA, SÄKRA HÄNDER

Vi är en del av Region Stockholm

Utvärdering

För att fånga upp tankar och åsikter

Uppföljning projektet Bokstunden, boken "Den flygande hatten"

Vad har fungerat bra?

Vad har varit utmanande/svårt?

Övrigt som ni vill lyfta fram

Reflektioner från bokstunderna med boken "Den flygande hatten"

Mysig stund tillsammans

Det är utmanande att variera handlingen efter ett tag

Det är utmanande att hitta nya sätt att läsa på.

Att få in rutinen har fungerat bra

Det gick bra några gånger sedan tyckte mitt barn att det var tråkigt att titta i samma bok igen.

Bra att planera in dagar i förväg så att det blir av

Det är svårt att locka mitt barn när boken inte handlar om hans intresse.

Mitt barn har sett fram emot bokstunderna

Många samtalsämnen dök upp

Roligt projekt

Mitt barn är intresserat och kommer själv med boken och vill läsa tillsammans

Lättare att komma igång med lässtunden allt eftersom

Det har gått bra att fånga mitt barns intresse och utveckla ordförråd

Jag har blivit bättre på att vänta in språkliga initiativ från mitt barn

Det är svårt att "fånga" mitt barn i rätt stund

Kul att både vuxen och barn blir mer delaktiga

Artikel

A parent-based book-reading intervention for disadvantaged children with language difficulties

- **Frågeställning:** vilken påverkan har strukturerat dialogiskt läsande på barn med DLD från socioekonomiskt utsatta förhållanden?
- Delades in i 3 grupper
- En grupp fick föräldraträning och interventionsprogram:
 - **Pausering vid varje sidvändning**
 - **Ställa öppna frågor**
 - **Använda bilderböcker** (med begränsat med text för att stimulera språkinläring)
 - **Använda pausering och öppna frågor** i vardagliga aktiviteter
- **Resultat:** signifikanta högre resultat på de språkliga testerna efter interventionen, vilket de andra grupperna inte uppvisade. Enligt föräldraintervjuer var bokstunden uppskattad av föräldrar. De upprätthöll generellt användandet av strategierna under de 4 månader som interventionen pågick. Många upplevde framsteg hos barnen, framför allt inom ordförråd.

Colmar, S. H. (2014). A parent-based book-reading intervention for disadvantaged children with language difficulties. *Child Language Teaching and Therapy*, 30(1), 79-90. <https://doi.org/10.1177/0265659013507296>

Planeringsdag

Alla i personalgruppen läste artikeln inför planeringsdagen. Under planeringsdagen hade vi diskussionsgrupper där vi diskuterade följande:

- Vilka tankar/ reflektioner uppkommer?
- Vilka strategier använder vi idag när vi läser med barnen?
- Hur kan vi i vår verksamhet, utifrån forskningen, förändra/ förbättra vårt sätt att läsa med barnen?
- Reflektioner kring vilken typ av böcker som är bättre/ sämre?
- Hur gör vi för att våra vårdnadshavare ska förstå vikten av bokläsning och ta med sig bokläsning som ett verktyg i sin verktygslåda genom livet?

Språktågsbiljett

- Regionbibliotek Stockholm, logopedier och barnhälsovården
- Underlätta för bibliotek, logopedier och barnhälsovård att inspirera vårdnadshavare till att prata, ramsa, sjunga och läsa med sina barn
- Kan specificera vilken kategori som passar
- Familjen tar med biljetten till biblioteket där de får hjälp att välja böcker som passar just deras barn.

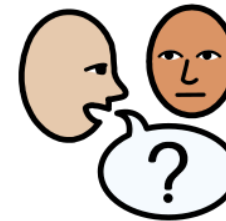
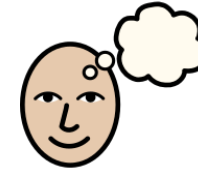

Strategier

- Paus vid varje sidvändning - vänta in - följ barnets initiativ
- Ställ öppna frågor relaterat till barnets valda fokusområde

T ex varför?
vem?
vad?

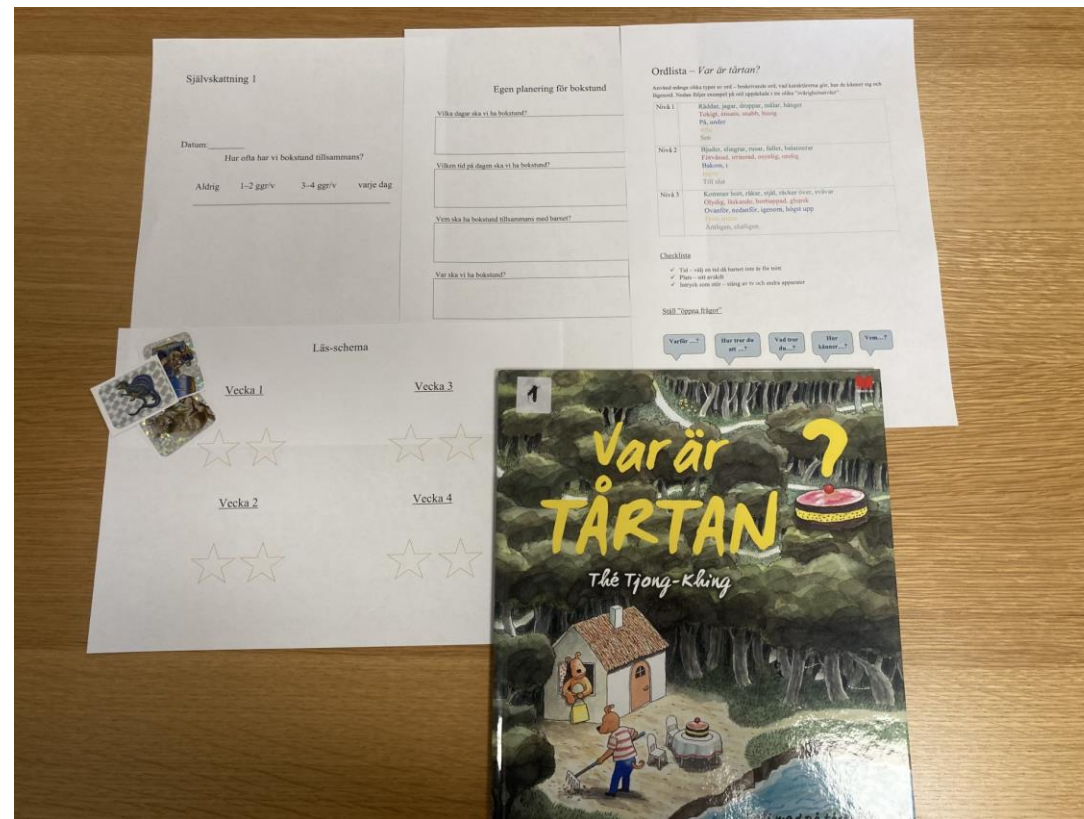
- Hjälp barnet att hitta handlingen i boken.

Uppföljningsmöte

- Repetition av strategier
- Information om artikel
- Diskussionsgrupper
 - Diskutera er uppfattning/ kunskap om vikten och betydelsen av böcker nu jämfört med innan projektets start.
 - Diskutera ditt barns inställning till böcker nu jämfört med innan projektets start.
 - Diskutera vad som har fungerat bra och vilka utmaningar ni har stött på under projektets gång.
 - Diskutera hur ni upplevde de olika formerna - det färdiga "bokpaketet" jämfört med språktågsbiljett.
 - Diskutera om ni har tankar kring hur projektet skulle kunna förbättras på något sätt.
 - Har ni några tips att dela med varandra?

Nytt bokstundspaket lämnades ut

Vad tar vi med oss?

Fungerat bra:

- ✓ Fördelar med att förskollärare och logoped driver projektet tillsammans
- ✓ Vårdnadshavarnas tankar:
 - ✓ De färdiga bokstundspaketen underlättade
 - ✓ Ett ökat bokintresse hos barnen
 - ✓ Bokstund mer regelbundet än tidigare
 - ✓ Bättre på att vänta in barnens initiativ vid bokstund
 - ✓ Tid och struktur för egen planering uppskattades

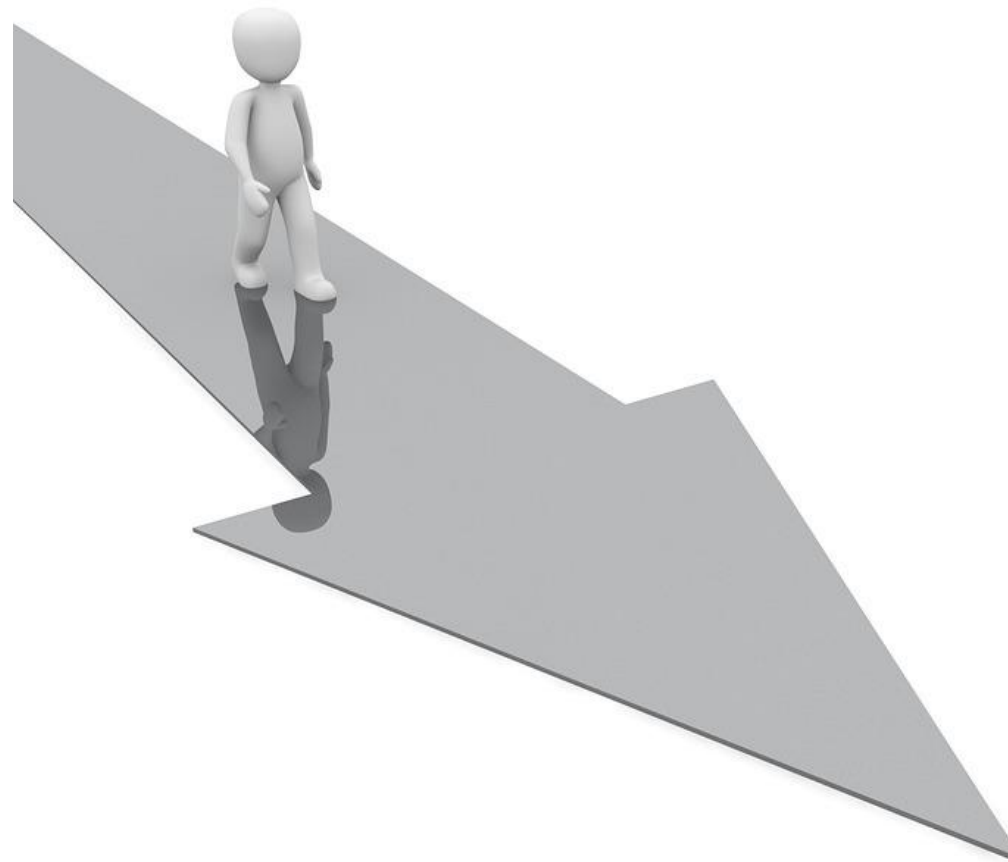
Kunde ha fungerat bättre:

- Uppföljning
- Språktågsbiljett

Planering framåt

- Fler färdiga bokstundspaket
- Ta bort språktågsbiljett
- Bokbank
- Parallellt som de "nya" barnen får sina bokstundspaket får de "gamla" barnen välja bland böcker i bokbanken.
- Familjerna har bokstundspaketen en månad åt gången
- Individuella uppföljningarna på utvecklingssamtal
- Tydlighet kring att bokstundprojektet är en del i behandlingsprogrammet

Från projekt till behandlingsinsats och ett stående inslag i årshjulet!

Frågor

Tack!

